

Modul 7

Plánovanie Akcie

www.ecooptransition.eu

e-coop

Enabling communities to respond to
energy, social and environmental needs

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Obsah

- 01** Úvod
- 02** Etapy plánovania
- 03** Zapojenie komunity
- 04** Výzvy a riešenia
- 05** Príklady osvedčených postupov
- 06** Závery
- 07** Bibliografia

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ÚVOD

ÚVOD

Globálne klimatické problémy neboli nikdy naliehavšie, keďže fosílna palivá sa nahrádzajú obnoviteľnými zdrojmi energie. Globálne teploty takmer stúpili na 1,5 stupňa Celzia v porovnaní s predindustriálnymi úrovňami, čo poukazuje na potrebu okamžitej akcie. Plánovanie opatrení pre energetickú transformáciu zahŕňa vytvorenie komplexného plánu, ktorý podporuje sociálne začlenenie, ekonomickú odolnosť a zmierňovanie životného prostredia.

Zdôvodnenie:

- Je potrebné vypracovať komplexné akčné plány zosúladené s ESG pre projekty energetickej transformácie v rámci komunít.
- Podpora procesu strategického plánovania.
- Zdôraznenie dôležitosti integrácie environmentálnych, sociálnych a riadiacich hľadísk do plánovania komunitných energetických projektov.

ÚVOD

Na plánovanie opatrení súvisiacich s energetickou transformáciou možno nájsť užitočný rámec v **Európskej zelenej dohode**, ktorá určuje smer prechodu EÚ na klimaticky neutrálne hospodárstvo do roku 2050. Zahŕňa rôzne stratégie a opatrenia zamerané na výrazné zníženie skleníkových plynov v EÚ. emisie plynu. Tu je návod, ako je koncepcia plánovacích činností pre energetickú transformáciu zapuzdrená v európskom legislatívnom kontexte so zameraním na strategické dokumenty a smernice:

- ❖ Európska zelená dohoda načrtáva plán na zabezpečenie udržateľnosti hospodárstva EÚ premenou klimatických a environmentálnych výziev na príležitosti vo všetkých oblastiach politiky. Medzi kľúčové opatrenia patrí podpora efektívneho využívania zdrojov prechodom na čisté obehové hospodárstvo, obnova biodiverzity a zníženie znečistenia.
- ❖ Klimatické právo Nariadenie EÚ poskytuje rámec pre potrebné opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov, vrátane rozvoja komplexného a integrovaného prístupu k energetickej transformácii, ktorý zahŕňa výrobu energie, jej využitie a efektívnosť.
- ❖ Smernica o obnoviteľnej energii (EÚ) a Smernica o energetickej účinnosti (EÚ) Zahŕňa opatrenia na podporu integrácie energetických systémov, vlastnej spotreby a zakladania komúnit obnoviteľnej energie na uľahčenie decentralizovanej výroby obnoviteľnej energie.

Etapy plánovania

Etapy plánovania

Plánovanie je nevyhnutné pri riadení a riadení zložitých procesov spojených s prechodom na udržateľné energetické systémy. Zabezpečuje, že každý krok, od koncepcie až po implementáciu, je v súlade so všeobecnými cieľmi environmentálnej udržateľnosti, sociálneho začlenenia a efektívneho riadenia. Štruktúrované plánovanie poskytuje plán, ktorý vedie komunity a zainteresované strany od počiatočných hodnotení až po dosiahnutie cieľov energetickej transformácie. Pomáha včas identifikovať potenciálne riziká a príležitosti, čo umožňuje lepšiu pripravenosť a strategické úpravy. Dobre naplánovaná stratégia energetického prechodu vedie k odolnejším a prispôsobivejším energetickým systémom. Podporuje miestny hospodársky rast zosúladením energetických projektov s potrebami a možnosťami komunity.

Princípy ESG

Princípy ESG sa vzťahujú na súbor kritérií, ktoré usmerňujú, ako spoločnosť funguje v rámci širších kontextov starostlivosti o životné prostredie, sociálnej zodpovednosti a správy a riadenia spoločnosti. Tieto princípy čoraz častejšie využívajú:

- investorov
- spotrebiteľov
- regulačných orgánov

na vyhodnotenie etického vplyvu spoločnosti a praktík udržateľnosti.

Environmentálne kritérium hodnotí, ako sa spoločnosť správa ako správca prírody. Zahŕňa: riadenie zdrojov, vplyv na životné prostredie a iniciatívy udržateľnosti. Sociálny aspekt sa zameriava na to, ako spoločnosť riadi vzťahy so zamestnancami, dodávateľmi, zákazníkmi a komunitami, v ktorých pôsobí. Zahŕňa: Vzťahy so zamestnancami a rozmanitosť, Zapojenie komunity, Ľudské práva a pracovné normy. A nakoniec, Governance sa zaoberá vedením spoločnosti, auditmi, internými kontrolami a právami akcionárov.

Predbežné plánovanie

Predbežné plánovanie vytvára základ pre úspešné iniciatívy energetickej transformácie aktívnym zapojením členov komunity a systematickým zhromažďovaním základných údajov. Táto fáza zahŕňa posúdenie miestnych energetických potrieb a zdrojov s cieľom zosúladiť ciele projektu s požiadavkami a potenciálmi komunity.

Nástroje ako SWOT analýza sa používajú na vyhodnotenie miestnej energetickej krajiny, na identifikáciu silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb. Táto kľúčová raná fáza zaisťuje, že plánovanie je inkluzívne a zároveň odráža jedinečný energetický kontext komunity, čím sa vytvára silný základ pre nasledujúce fázy projektu.

Formulácia

Vo fáze formulácie musia byť stanovené konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, relevantné a časovo ohraničené (SMART) ciele, ktoré riadia snahy o energetickú transformáciu. Tieto ciele sú navrhnuté tak, aby sfunkčnili naše princípy ESG do hmatateľných výsledkov.

Potom sa vypracujú stratégie, ktoré načrtnú, ako sa tieto ciele musia dosiahnuť, so zameraním na prechod na obnoviteľnú energiu, zvyšovanie energetickej účinnosti a budovanie zapojenia komunity. Každá stratégia je podporená taktickými plánmi, ktoré podrobne uvádzajú potrebné zdroje a očakávané dopady, čím sa zaisťuje, že ciele nie sú len vizionárske, ale aj realizovateľné a účinné.

Plánovanie vykonávania

Špecifické akčné kroky potrebné na implementáciu stratégií sú podrobne opísané vo fáze plánovania realizácie. To zahŕňa plánovanie, pridelovanie zdrojov a pridelovanie zodpovedností. Akčný plán musí byť komplexný a musí pokrývať všetky aspekty procesu implementácie, od počiatočných základných prác až po konečné fázy realizácie.

Toto starostlivé plánovanie zaisťuje, že každý krok je jasne definovaný a že všetci členovia tímu rozumejú svojim úlohám, čím sa uľahčuje hladká realizácia a efektívne riadenie projektu.

Nástroje a techniky

Na zvýšenie efektívnosti procesu plánovania sa využívajú rôzne nástroje a techniky strategického plánovania. SWOT analýza pomáha identifikovať silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby, zatiaľ čo analýza PESTLE poskytuje pohľad na politické, ekonomické, sociálne, technologické, právne a environmentálne faktory, ktoré by mohli ovplyvniť iniciatívu energetického družstva.

Špecifické nástroje a techniky nielen zlepšujú presnosť plánovania, ale umožňujú nám aj predvídať výzvy a dynamicky prispôsobovať stratégie.

**Zapojenie
komunity**

03

Spoločenská a komunitná zodpovednosť

Uprednostňovaním sociálnej a komunitnej zodpovednosti a začlenením dôkladného plánovania môžu iniciatívy energetického prechodu dosiahnuť nielen technické a environmentálne ciele, ale aj zvýšiť sociálnu súdržnosť a ekonomickú stabilitu v rámci komunit.

Dôležitosť zapojenia miestnych zainteresovaných strán

Zapojenie miestnych zainteresovaných strán je kľúčové v procese energetickej transformácie, pretože zabezpečuje, že iniciatívy budú dobre podporované a efektívne sa budú venovať špecifickým potrebám a záujmom komunity. Zapojenie zainteresovaných strán prináša rôzne pohľady na plánovací stôl, zvyšuje legitimitu projektu a zlepšuje rozhodovanie začlenením miestnych znalostí a preferencií.

Vďaka včasnému a častému zapojeniu miestnych zainteresovaných strán môžu energetické projekty ťažiť z lepšieho zapojenia komunity, zníženého odporu a zvýšenej celkovej udržateľnosti.

Metódy zapojenia rôznych členov komunity

Zapojenie členov komunity si vyžaduje proaktívny, inkluzívny prístup prispôsobený rôznym skupinám v rámci komunity. Tu je niekoľko účinných metód:

- Verejné stretnutia a workshopy
- Prieskumy a dotazníky
- Focus Groups
- platformy spolupráce
- Výbory zainteresovaných strán

Úloha plánovania pri dosahovaní energetickej transformácie v rámci komunít

Efektívne plánovanie zahŕňa strategické zmapovanie cesty na zníženie závislosti na neobnoviteľných zdrojoch energie a zároveň optimalizáciu integrácie udržateľných alternatív, ako je slnečná, veterná alebo biomasa. Proces plánovania musí byť dynamický, založený na údajoch a inkluzívny, zameraný na:

- **Identifikujte uskutočniteľné riešenia:** Použite miestne údaje a vstupy od zainteresovaných strán na identifikáciu najvhodnejších a najreálnejších energetických riešení pre komunitu.
- **Rozumne pridelujte zdroje:** Zabezpečte, aby sa zdroje pridelovali spôsobom, ktorý maximalizuje environmentálne, sociálne a ekonomické výhody, ako je vytváranie pracovných miest v nových energetických sektoroch.
- **Zmierniť riziká:** Identifikujte potenciálne sociálne a environmentálne riziká spojené s projektmi energetickej transformácie a vytvorte stratégie na ich efektívne zmiernenie.
- **Podporujte odolnosť:** Budujte odolnosť komunity voči budúcim výkyvom trhu s energiou a vplyvom na životné prostredie prostredníctvom robustného plánovania a implementácie adaptabilných energetických riešení.

Výzvy a riešenia

04

Výzvy a riešenia

Navigácia v energetickom prechode zahŕňa prekonanie niekoľkých významných výziev, vrátane finančných obmedzení, technologických obmedzení, regulačných prekážok a odporu komunity.

Efektívne riešenia na riešenie týchto problémov zahŕňajú zabezpečenie financovania prostredníctvom inovatívnych modelov financovania, ako sú zelené dlhopisy a kolektívne financovanie, podporu partnerstiev s poskytovateľmi technológií, obhajovanie podporných regulačných rámcov a zvyšovanie zapojenia komunity prostredníctvom vzdelávania a transparentnej komunikácie. Okrem toho integráciu obnoviteľnej energie do existujúcich sietí možno uľahčiť investovaním do technológií inteligentných sietí a riešení skladovania energie, čím sa zabezpečí stabilita a účinnosť energetických systémov.

Identifikácia kľúčových výziev v energetickom prechode

1. Finančné obmedzenia: Nedostatok zdrojov financovania pre projekty na úrovni komunity môže obmedziť prijímanie technológií obnoviteľnej energie.
2. Technologické obmedzenia: Prístup k pokročilým obnoviteľným technológiám a ich integrácia zostáva výzvou, najmä v odľahlých alebo nedostatočne obsluhovaných oblastiach.
3. Regulačné a politické bariéry: Nekonzistentné a vyvíjajúce sa politiky môžu vytvárať neistotu a brzdiť dlhodobé plánovanie a investície.
4. Odpor komunity: Dezinformácie a nepochopenie výhod obnoviteľnej energie môžu viesť k odporu miestnych komunít.

Strategické riešenia na prekonanie výziev

- 1. Inovatívne financovanie** : Skúmanie zelených dlhopisov, crowdfundingu a verejno-súkromných partnerstiev na zlepšenie možností financovania.
- 2. Technologické partnerstvá a školenia** : Vytváranie partnerstiev s technologickými spoločnosťami pre lepší prístup k technológiám a poskytovanie miestnych školiacich programov na zvýšenie technickej odbornosti.
- 3. Presadzovanie a harmonizácia politiky** : Úzka spolupráca s tvorcami politiky na rozvoji konzistentných regulačných rámcov, ktoré podporujú iniciatívy v oblasti obnoviteľnej energie.
- 4. Zapojenie komunity a vzdelávanie** : Implementácia komplexných kampaní na zvýšenie povedomia verejnosti a zapojenie lídrov komunity do plánovania a rozhodovania s cieľom vybudovať dôveru a podporu.
- 5. Inteligentné siete a technológie ukladania** : Investície do technológií inteligentných sietí na zlepšenie integrácie prerušovaných obnoviteľných zdrojov energie a využitie skladovania energie na zvýšenie stability siete.

PRÍKLADY
OSVEDČENÝCH
POSTUPOV

La Cooperativa de Energia Verde (Španielsko)

Energetická sieť Oekoenergie -Cluster (OEC) (Rakúsko)

Oekoenergie-Cluster (OEC) je sieť pre podniky v oblasti energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie v Hornom Rakúsku. Sieť, ktorá bola založená v roku 2000, v súčasnosti pozostáva z viac ako 175 hornorakúskych spoločností s viac ako 9 400 zamestnancami s celkovým ročným obratom 2,3 miliardy eur.

La Cooperativa de Energia Verde (Španielsko)

Prehľad: Som Energia je španielske družstvo so sídlom v Gironne, ktoré podporuje výrobu a spotrebu zelenej energie v Španielsku. Je to prvé a najväčšie družstvo v oblasti obnoviteľnej energie v krajine, založené v roku 2010 s poslaním demokratizovať energiu a podporovať udržateľnosť životného prostredia.

Iniciatívy : **Dodávka zelenej energie:** Som Energia poskytuje svojim členom a predplatiteľom elektrickú energiu , ktorá je výhradne získavaná z obnoviteľných zdrojov, ako je slnečná energia, vietor a biomasa. Komunitné solárne projekty: Družstvo aktívne rozvíja a zúčastňuje sa na komunitných solárnych projektoch, čo umožňuje členom investovať do výroby obnoviteľnej energie a priamo z nej profitovať.

Vplyv : S viac ako 50 000 členmi Som Energia výrazne zvýšila dostupnosť obnoviteľnej energie v Španielsku, čím znížila závislosť od fosílnych palív a znížila emisie uhlíka.

Prístup komunity: Som Energia spolupracuje so svojimi členmi prostredníctvom pravidelných stretnutí, vzdelávacích workshopov a účasti na energetických projektoch. Toto družstvo zabezpečuje, že všetky aktivity sú transparentné a riadené záujmami a hodnotami členov, posilňujúc komunitné väzby a záväzok k obnoviteľnej energii.

Energetická sieť Oekoenergie-Cluster (OEC) (Rakúsko)

Prehľad: Oekoenergie-Cluster (OEC) je sieť spoločností a inštitúcií v Rakúsku, ktoré sa zaviazali podporovať obnoviteľnú energiu a energetickú efektívnosť. Klaster, ktorý spravuje regionálna energetická agentúra Horného Rakúska, podporuje spoluprácu medzi podnikmi s cieľom podporiť inovácie a implementáciu trvalo udržateľných energetických riešení.

V iniciatívach : Spoločné projekty: OEC podporuje celý rad projektov od biomasy a solárnej energie až po efektívne vykurovacie systémy. Uľahčujú spoluprácu medzi výskumnými inštitúciami a spoločnosťami pri vývoji nových technológií. Školenie a vzdelávanie: Poskytuje prebiehajúce vzdelávacie programy, ktoré pomáhajú profesionálom zostať v obraze s najnovšími technológiami a postupmi v oblasti obnoviteľnej energie.

Vplyv : Klaster významne prispel k vedúcemu postaveniu Horného Rakúska v oblasti obnoviteľnej energie a energetickej účinnosti, čím sa stal modelovým regiónom v Európe.

Prístup komunity: OEC zahŕňa zainteresované strany na všetkých úrovniach, vrátane miestnych samospráv, podnikov a obyvateľov, čím zabezpečuje širokú podporu a zapojenie do projektov udržateľnej energie.

ZÁVERY

06

ZÁVERY

Na konci nášho skúmania plánovacích opatrení pre energetickú transformáciu je jasné, že efektívne plánovanie a zapojenie komunity sú prvoradé pri navigácii v zložitom prostredí energetických prechodov. Prostredníctvom fáz plánovania – od predbežného plánovania a formulácie až po realizáciu – chápeme kritickú potrebu strategického prístupu, ktorý zahŕňa princípy životného prostredia, sociálnych vecí a riadenia (ESG) na zabezpečenie úspešných a udržateľných výsledkov.

Výzvy, ktorým čelíme, ako sú finančné obmedzenia, technologické obmedzenia a regulačné prekážky, si vyžadujú inovatívne a adaptívne riešenia, čo dokazujú osvedčené postupy z Rakúska a Španielska. Tieto príklady nielenže ukazujú potenciál komunitných energetických riešení, ale tiež zdôrazňujú transformačnú silu modelov spolupráce a zapojenie zainteresovaných strán do podpory odolných energetických systémov.

ZÁVERY

Vpred je nevyhnutné pokračovať vo využívaní stratégií spolupráce, rozširovaní zapojenia zainteresovaných strán a zlepšovaní technologickej integrácie. Týmto spôsobom môžeme posunúť vpred globálny záväzok k udržateľnej energii, znížiť náš vplyv na životné prostredie a vytvoriť inkluzívne energetické systémy, ktoré posilňujú komunity a podporujú hospodársky rast.

Zoberme si tieto poznatky a premietnime ich do akčných plánov, ktoré nás povedú k udržateľnejšej a spravodlivejšej energetickej budúcnosti.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

- Čo je energetický prechod?
- Energetický prechod
- Výhľad energetického prechodu
- Webinár na Youtube: 7 princípov spolupráce
- Čo je ESG investovanie?
- Oekoenergie-Cluster (OEC) Príbeh úspechu
- La Cooperativa de Energia Verde (Španielsko)
- Trvalo udržateľná energetická transformácia: Miestne samosprávy ako kľúčoví aktéri

e-coop

Enabling communities to respond to
energy, social and environmental needs

dakujem

Máte nejaké otázky?

Sledujte našu
cestu tu

www.ecooptransition.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union